अथ त्रयोदशोऽनुवाकः ।

(१) द्वादशेऽश्वस्तोमीयहोमोऽभिहितः । त्रयोदशे तु सावित्र-मष्टाकपालं प्रातर्निर्वपतीत्याद्यनुवाकोक्तास्विष्टिषु सम्वत्सरानु-ष्ठानरूपविशेषोभिधीयते । यदुक्तं सूत्रकारेण । एवमेतानि सावित्रादीनि सम्वत्सरकर्माणि क्रियन्त इति । तदिदं विधत्ते । "प्रजापतिरश्वमेधमसृजत । सोस्मात् सृष्टोपाक्रामत् । तं यज्ञ-क्रतुभिरन्वैच्छत् । तं यज्ञक्रतुभिर्नान्वविन्दत् । तमिष्टिभि-रन्वैच्छत् । तमिष्टिभिरन्वविन्दत् । तदिष्टीनामिष्टित्वं । यत् संवत्सरमिष्टिभिर्यजते । अश्वमेवतदन्विच्छति" इति । पुरा प्रजापतिः', अश्वमेधसाधनमश्वम् 'असृजत' । 'सः' च 'सृष्टः', अश्वः 'मरणभीत्या प्रजापतेरपाक्रामत्' । 'तं' अपक्रान्तमश्वं, यूपवद्भिः 'यज्ञक्रतुभिः', प्राप्तुमन्वेषणं कृतवान् । बन्धनहेतो-र्यूपाद्भीतं 'तं' अश्वं, यूपवद्भिः 'न', आलभत । ततः प्रजापति-र्विचार्य यूपरहिताभिः 'इष्टिभिः' । अन्विष्य लब्धवान् । इष्यते इच्छापूर्वकं लभ्यत आभिरितीष्टिनामसम्पन्नं । तस्माद्दीक्षायाः पूर्वमेकं 'संवत्सरं', निरन्तरं 'इष्टिभिर्यजते' । तेन 'अश्वं', अन्विष्य लभते ॥

(२) तास्विष्टिषु देवतां प्रशंसति । "सावित्रियो भवन्ति । इयं वै सविता । यो वा अस्यां नश्यति यो निलयते । अस्यां वाव तं विन्दन्ति । न वा इमां कश्चनेत्याहुः तिर्यङ्नोर्ध्वो-त्येतुमर्हतीति । यत् सावित्रियो भवन्ति । सवितृप्रसूत एवै-नमिच्छति" इति । तिस्रोपीष्टयः सवितृदेवताकाः । तथा च